Lietas Nr. 133067613
Lietas arhīva Nr. 104AA-0824-14/23

SPRIEDUMS

Rīgā 2014.gada 16.septembrī

Rīgas apgabaltiesa šādā sastāvā:

tiesnesis G.Stūris,

tiesneses D.Dumbre un Z.Lagzdiņa

pēc AS „/nosaukums A/" (reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/) pārstāvja /pers. A/ iesniegtās apelācijas sūdzības izskatīja rakstveida procesā administratīvā pārkāpuma lietu, kurā ar Rīgas rajona tiesas 2014.gada 16.maija spriedumu nolemts atstāt negrozītu Valsts robežsardzes 2013.gada 5.septembra lēmumu Nr.121 un AS „/nosaukums A/" sūdzību noraidīt.

Iepazinusies ar apelācijas sūdzības motīviem un administratīvā pārkāpuma lietas materiāliem, apelācijas instances tiesa

k o n s t a t ē j a:

2013.gada 30.jūnijā AS „/nosaukums A/" (turpmāk – Sabiedrība) ar avioreisu BT–411 (Odesa – Rīga) uz Latvijas Republiku atveda Ukrainas pilsoni /pers. B/, dzimušu /datums/(turpmāk – Persona), kas uzrādīja Ukrainas pilsoņa pasi Nr./numurs/ (derīguma termiņš norādīts no 2007.gada 14.novembra līdz 2017.gada 14.novembrim) (turpmāk – Pase) un Ukrainā izdotu jūrnieku grāmatiņu Nr./numurs/ (derīguma termiņš norādīts no 2012.gada 21.jūnija līdz 2017.gada 21.jūnijam) (turpmāk – Jūrnieka grāmatiņa) bez derīgas Šengenas valstu vīzas vai derīgas uzturēšanas atļaujas. Papildus persona uzrādīja aģenta "/nosaukums B/" (turpmāk – Aģents) 2013.gada 27.jūnija garantijas vēstules kopiju (turpmāk – Garantijas vēstule), no kuras izriet, ka Maltas policijas Īpašās nodaļas Vīzu nodaļa 2013.gada 28.jūnijā ir saņēmusi Garantijas vēstuli un akceptējusi tās saņemšanu. Tādējādi persona mēģināja šķērsot Latvijas Republikas valsts robežu lidostas "Rīga" robežkontroles punktā bez derīgas vīzas vai derīgas uzturēšanās atļaujas, kas nepieciešama ieceļošanai Latvijas Republikā vai citu Šengenas valstu teritorijā.

Par pārkāpumu 2013.gada 30.jūnijā Valsts robežsardzes Rīgas pārvaldes lidostas „Rīga" robežkontroles punkta amatpersona sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.066928 par to, ka Sabiedrība pārkāpusi Imigrācijas likuma (turpmāk – IL) 21.panta pirmo daļu un izdarījusi Latvijas administratīvā pārkāpuma kodeksa (turpmāk – Latvijas APK) $114.^2$pantā noteikto pārkāpumu. 2013.gada 30.jūnijā Personai sastādīts ieceļošanas atteikums pie robežas Nr.901-13173 (C).

2013.gada 17.jūlijā Valsts robežsardze pieņēma lēmumu Nr.829-900-AA066928 (turpmāk – Sākotnējais lēmums), ar kuru Sabiedrībai piemēroja naudas sodu 3272,61 *euro*(Ls 2300) apmērā par Latvijas APK $114.^2$pantā noteiktā pārkāpuma izdarīšanu.

Nepiekrītot Sākotnējam lēmumam, Sabiedrība to apstrīdēja Valsts robežsardzei.

Valsts robežsardze ar 2013.gada 5.septembra lēmumu Nr.121 (turpmāk – Lēmums) grozīja Sākotnējā lēmumā piemēroto naudas sodu no 3272,61 *euro*(Ls 2300) uz 2418,88 *euro* (Ls 1700).

Nepiekrītot Lēmumam, Sabiedrība to apstrīdēja Rīgas rajona tiesā.

Ar Rīgas rajona tiesas 2014.gada 16.maija spriedumu nolemts atstāt negrozītu Lēmumu un Sabiedrības sūdzību noraidīt.

Rīgas rajona tiesa savā spriedumā norādījusi, ka saskaņā ar Latvijas APK 289.^{13}panta trešo daļu tiesa atzinusi, ka Lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, Valsts robežsardze ir pareizi novērtējusi pierādījumus, tāpēc tiesa pievienojusies Lēmuma motivācijai un izvērstāku argumentu izklāstu šajā sakarā nav norādījusi.

Papildus tiesa spriedumā norādījusi, ka lietā nav strīda par to, ka Sabiedrība ar avioreisu BT-411 (Odesa – Rīga) uz Latvijas Republiku atveda Ukrainas pilsoni – Personu, kas uzrādīja Pasi un Jūrnieku grāmatiņu, bet bez derīgas Šengenas valstu vīzas vai derīgas uzturēšanās atļaujas. Tiesa spriedumā, atsaucoties uz IL 21.panta pirmo daļu, secinājusi, ka no lietas faktiskajiem apstākļiem izriet, ka minētajā likuma normā norādītais pārvadātāja pienākums nav izpildīts, jo Persona ir atvesta bez ieceļošanai Latvijas Republikā nepieciešamajiem dokumentiem, turklāt Sabiedrība nenoliedz Personas pārvadāšanas faktu.

Tiesa konstatēja, ka Persona uz Latvijas Republiku atvesta ar derīgu ceļošanas dokumentu, bet bez derīgas vīzas vai uzturēšanās atļaujas, kas nepieciešama Latvijas valsts robežas šķērsošanai. Ņemot vērā lietā konstatētās ziņas par lietas faktiskajiem apstākļiem, tiesa uzskatīja, ka Valsts robežsardzes Lēmumā ir pietiekams pamatojums tam, lai atzītu, ka Sabiedrības darbībās ir administratīvā pārkāpuma sastāvs.

Tiesa norādījusi, ka, izskatot administratīvās lietas par administratīvo pārkāpumu, kas paredzēts Latvijas APK 114.^{2}pantā, t.i., par tādu valstu pilsoņu pārvadāšanu, kuras nav Eiropas Savienības vai Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstis, no šīm valstīm uz Latvijas Republiku, ja minētajām personām nav Latvijas Republikas valsts robežas šķērsošanai nepieciešamo ceļošanas dokumentu un ja to veicis pārvadātājs ar jūras, gaisa vai sauszemes transportu, nav nepieciešams konstatē jebkādu apdraudējumu vai kādas kaitīgas sekas, jo ir nepieciešams konstatēt tikai faktu, ka kāda persona ir šķērsojusi Latvijas Republikas valsts robežu bez attiecīga dokumenta. Ņemot vērā minēto, tiesa secināja, ka lietā nav konstatējami kādi īpaši vai ārkārtēji apstākļi, kuru dēļ Sabiedrība būtu atbrīvojama no administratīvās atbildības un tās izdarītais pārkāpums būtu atzīstams par maznozīmīgu Latvijas APK 21.panta izpratnē. Tāpat tiesa lietā nav konstatējusi Latvijas APK 17.panta – galējās nepieciešamības, apstākļus, tāpēc atzina, ka nav pamata atbrīvot Sabiedrību no administratīvās atbildības un izbeigt lietvedību.

Tiesa, pārbaudījusi lietas materiālus un izvērtējusi Lēmuma pamatojumu kopsakarā ar Sabiedrības sūdzībā ietvertajiem argumentiem, atzina, ka Sabiedrībai piemērotais sods ir pamatots un adekvāts izdarītajam pārkāpumam.

Novērtējot pierādījumus pēc iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā un savstarpējā sakarībā, tiesa secināja, Sabiedrība izdarījusi Latvijas APK 114.^{2}pantā minēto administratīvo pārkāpumu.

Tiesa nav konstatējusi, ka iestāde nebūtu pienācīgi noskaidrojusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, jo Lēmums balstīts uz pierādījumiem, kas, izskatot sūdzību, ir pilnībā izvērtēti. Ziņas par faktiem, kas liktu apšaubīt lietā iegūto pierādījumu pieļaujamību vai ticamību, tiesā netika iegūtas. Tiesā tāpat netika iegūti tādi pierādījumi, kas nebūtu zināmi iestādei uz lēmuma pieņemšanas brīdi. Pierādījumus, kas būtu atzīstami par nepieļaujamiem un pierādīšanā neizmantojamiem, tiesa nekonstatēja. Tiesa atzina, ka Lēmumā pierādījumi ir novērtēti pēc iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, t.i., atbilstoši Latvijas APK 244.pantam. Latvijas APK 289.^{12}panta pirmajā daļā norādītos apstākļus, kas viennozīmīgi ir par pamatu iestādes lēmuma atcelšanai, tiesa nekonstatēja. Tāpat tiesa nekonstatēja procesuālus pārkāpumus, kas būtu par pamatu Lēmuma atcelšanai un lietvedības izbeigšanai.

Par Rīgas rajona tiesas 2014.gada 16.maija spriedumu Sabiedrības pārstāvis /pers. A/ (turpmāk – Sūdzības iesniedzējs) ir iesniedzis apelācijas sūdzību, kurā lūdz atcelt minēto tiesas spriedumu vai gadījumā, ja konstatēts pārkāpums, atzīt to par maznozīmīgu un izteikt mutvārdu aizrādījumu.

Sūdzības iesniedzējs norāda, ka pirmās instances tiesas spriedums tiek pārsūdzēts daļā, ar kuru atstāts spēkā noteiktais naudas sods.

Sūdzības iesniedzējs uzskata, ka sprieduma nepareizība izpaužas tādējādi, ka ir nepamatoti piemērota padomes Direktīvas 2001/51/EK (2011.gada 28.jūnijs), ar kuru papildina 26.pantu Konvencijā, ar ko īsteno 1985.gada 14.jūnija Šengenas Līgumu (turpmāk – Direktīva), 4.pants. Tāpat sprieduma nepareizība izpaužas tajā, ka tiek piemērots IL 21.pants, kas nav attiecināms uz doto situāciju. Dotajā situācijā Valsts robežsardzei bija jāpiemēro *lex specialis*, kas attiecas uz jūrnieku ieceļošanu. Šāds regulējums ir atrodams Eiropas Parlamenta un Eiropas Padomes Regulā Nr.801/2009/EK (turpmāk – Vīzu kodekss). Šāda atziņa ir arī nostiprināta Eiropas Savienības Tiesas (turpmāk – EST) judikatūrā.

Sūdzības iesniedzējs vērš tiesas uzmanību, ka *lex specialis* attiecībā pret jūrniekiem ir atrodams arī Vīzu kodeksa IX pielikumā. Šī pielikuma 1.punktā norādīts, ka dalībvalsts osta informē kompetentās iestādes (Valsts robežsardzi), nosūtot veidlapas par jūrniekiem tranzītā pa faksu, elektronisko pastu vai citā veidā informējot kompetento iestādi. Šajā gadījumā Valsts robežsardzei vajadzēja saņemt izziņu par attiecīgo jūrnieku no Maltas ostas. Šāda veida sadarbība ir arī saskaņā ar lojālas sadarbības principu, kas noteikts ar Līgumu Eiropas Savienības (turpmāk – LES) 4.panta 3.punktu.

Sūdzības iesniedzējs norāda, ka IX pielikums nav attiecināms uz pārvadātāju, jo likumdevējs nav paredzējis šādas informācijas apriti starp pārvadātāju un pasažieri – jūrnieku, bet ir skaidri norādījis uz dalībvalstu kompetentajām iestādēm. Spriedumā pareizi noteikts, ka pārvadātāja rīcībā nav un nevar būt ziņas par konkrētu personu, kas tiek ievesta Latvijas Republikā. Kā rezultātā pārvadātājs nevar pārsniegt savas kompetences un izprasīt no pasažiera jūrnieka veidlapu, jo šādu kārtību nav paredzējis likumdevējs.

Gadījumā, ja dalībvalsts osta nav laikus vai jebkādu citu iemeslu dēļ nosūtījusi jūrnieka veidlapu, tas nevar būt par pietiekamu pamatu, lai sodītu pārvadātāju. Pārvadātājs nevar šādu

notikumu gaitu paredzēt vai ietekmēt priekšlaikus. Minēto dalībvalstu kompetento iestāžu darbība un informācijas apmaiņa notiek neatkarīgi no pārvadātāja rīcības. Piemēram, ja gadījumā Maltas osta būtu nosūtījusi jūrnieka veidlapu Latvijas Valsts robežsardzei, pārkāpums nebūtu bijis, bet pārvadātāja rīcība arī šādā situācijā būtu bijusi identiska, kāda ir dotajā situācijā.

Piemērojot Direktīvas 4.pantu, Valsts robežsardze nav vērtējusi proporcionalitātes principu, kas ir noteikts ar LES 5.panta 4.punktu, kā arī ir nostiprināts EST judikatūrā. Direktīvas 4.pants paredz, ka nelegālās imigrācijas apkarošanas praksei jābūt samērīgai, efektīvai un preventīvai. Tātad Valsts robežsardzei jāņem vērā visi trīs kritēriji, ne tikai viens vai divi. Direktīvas mērķis ir apkarot nelegālo imigrāciju, nevis par katru formālu pārkāpumu sodīt pārvadātāju. Fakts, ka Direktīvas 4.pantā nav skaidri noteikta subjektīvā puse, nenozīmē, ka šis noteikums jāinterpretē tā, ka pārvadātājs jāsoda par katru atvesto pasažieri. Saskaņā ar Direktīvas 6.pantu dalībvalsts nodrošina to, ka to normatīvie un administratīvie akti paredz pārvadātājiem, pret kuriem celta prasība soda uzlikšanas nolūkā, ir efektīvas tiesības uz aizstāvību un apelācijas iesniegšanu.

Sūdzības iesniedzējs norāda, ka Valsts robežsardzei kā jebkurai citai ES dalībvalsts institūcijai, piemērojot ES tiesības, ir jāņem vērā arī efektivitātes princips.

Tāpat Sūdzības iesniedzējs norāda, ka nepatiesas ir Valsts robežsardzes norādes, ka pasažierim ir likts ilgi un nepiemērotos apstākļos gaidīt lidostā – šajā gadījumā jāmin, ka pasažieris ir izceļojis tās pašas dienas pēcpusdienā ar reisu BT-422 uz Maskavas (Šeremetjevas) lidostu.

Par apelācijas sūdzību Valsts robežsardzes priekšnieks ir iesniedzis paskaidrojumu, kur norāda, ka Valsts robežsardze apelācijas sūdzību uzskata par nepamatotu un noraidāmu, kā arī sūdzība daļēji satur jau Sabiedrības 2013.gada 25.septembra sūdzībā ietvertos iebildumus, attiecīgi pamatojums uz tiem jau sniegts gan spriedumā, gan Lēmumā.

Papildus sniegtajiem paskaidrojumiem Valsts robežsardze norāda, ka konkrētajā gadījumā Personai vīza uz robežas netika izsniegta. Valsts robežsardze paskaidro, ka lēmums par vīzas izsniegšanu ārzemniekam ir administratīvais akts, un saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 55.panta 1.punktu un Vīzu kodeksa 10.panta 1.punktu, kas nosaka, ka, neskarot 13., 42., 43. un 45.pantu, pieteikuma iesniedzēji ierodas personīgi, lai iesniegtu pieteikumu. No minētā regulējuma izriet, ka pašam ārzemniekam ir jāizrāda iniciatīva un pašam personīgi jāiesniedz vīzas pieteikums un pierādījumi, kas apliecina tiesības vīzu saņemt uz Šengenas robežas. Vīzu kodeksa 35.panta 6.punkts noteic, ka papildus vīzas atteikšanas iemesliem, kas paredzēti 32.panta 1.punktā, vīzu robežšķērsošanas vietā atsaka, ja nav ievēroti šā panta 1.punkta b) apakšpunktā minētie nosacījumi [pieteikuma iesniedzējs nav varējis iesniegt vīzas pieteikumu iepriekš un pēc pieprasījuma iesniedz apliecinošos dokumentus, kas pamato neparedzētus un svarīgus iemeslus ieceļot]. Savukārt Vīzu kodeksa 36.panta 1.punkts nosaka, ka jūrniekam, kam, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, tranzīta mērķiem ir jābūt vīzai, to var izsniegt pie robežas, ja: a) viņš atbilst 35.panta 1.punktā paredzētajiem nosacījumiem; b) viņš šķērso attiecīgo robežu, lai uzkāptu vai atkārtoti uzkāptu uz kuģa vai arī nokāptu no kuģa, uz kura viņš attiecīgi strādās vai ir strādājis par jūrnieku. Minētā panta 2.punkts nosaka, ka pirms pie robežas izsniedz vīzu jūrniekam, kas šķērso tranzītā, valsts kompetentās iestādes izpilda IX pielikuma 1.daļā izklāstītos noteikumus un nodrošina, ka ir veikta vajadzīgās informācijas apmaiņa par attiecīgo jūrnieku, izmantojot pienācīgi aizpildītu veidlapu jūrniekiem tranzītā, kas iekļauta IX pielikuma 2.daļā. Ņemot vērā minēto, secināms, ka uz vīzu izsniegšanu pie robežas ir attiecināms atšķirīgs no vispārējās kārtības tiesiskais regulējums, kas vīzas izsniegšanu pie robežas pieļauj tikai tajā gadījumā, ja ir izpildīti Vīzu kodeksā paredzētie nosacījumi, cita starpā, Vīzu kodeksa 32.panta 1.punkta b) apakšpunkts un 36.panta prasības, kas attiecināmas uz jūrniekiem.

Tāpat Valsts robežsardze paskaidro, ka saskaņā ar IL 21.pantu pārvadātājam jāpārliecinās, ka viņš pārvadā no trešās valsts tādu trešās valsts valstspiederīgo, kurš ir tiesīgs ieceļot Latvijas Republikā. Līdz ar to pārvadātājs nav tiesīgs slēgt civiltiesisku līgumu ar personu, kura neatbilst minētajām prasībām. Civiltiesiska līguma slēgšana ir vairāku personu savstarpējs, ar vienošanos pamatots, gribas izteikums, kura mērķis ir nodibināt saistību tiesību. Līdz ar to Sabiedrība bija tiesīga atteikties slēgt pārvadājuma līgumu, ja Persona neatbilda visām ieceļošanas prasībām, proti, tai nebija derīgas vīzas vai uzturēšanās atļaujas, kas nepieciešama ieceļošanai Šengenas dalībvalstu teritorijā. Ja Persona tomēr uzskatīja, ka neparedzamu apstākļu dēļ tā ir tiesīga saņemt vīzu pie Šengenas robežas, tai bija sākotnēji pārvadātājam jāpierāda sava atbilstība Vīzu kodeksa 32.panta 1.punkta b) apakšpunkta nosacījumiem [pieteikuma iesniedzējs nav varējis iesniegt vīzas pieteikumu iepriekš un pēc pieprasījuma iesniedz apliecinošos dokumentus, kas pamato neparedzētus un svarīgus iemeslus ieceļot] un tikai pēc tam Vīzu kodeksa 36.panta prasībām, lai iesniedzējs būtu tiesīgs slēgt pārvadāšanas līgumu ar Personu. Līdz ar to Personas atbilstības pārbaude ieceļošanai Šengenā ir Sabiedrības kompetences jautājums, ko, cita starpā, ir atzinis arī pats pārvadātājs savu "Pasažieru un bagāžas pārvadāšanas noteikumu" 7.1.8.punktā (sk.https://www.airbaltic.com/lv/pasazieru-bagazas-parvadasanas-noteikumi). Tādējādi nepamatots ir Sabiedrības arguments, ka pārvadātājs nevar vai nav tiesīgs lūgt personu uzrādīt ieceļošanai Šengenas teritorijā nepieciešamos dokumentus. Bez tam Valsts robežsardze vīzu uz robežas Personai būtu bijusi tiesīga izsniegt tikai tad, ja kuģis, uz kuru devās Persona, stāvētu Latvijas ostā, nevis ostā Maltā. Līdz ar to Sabiedrības argumenti ir nepamatoti, jo šāda fakta konstatēšana bija vienkārša.

Tāpat paskaidrojumā norādīts, ka Valsts robežsardze daudzkārt ir informējusi, ka pārvadātājs tiek atbrīvots no atbildības tikai atsevišķos normatīvajos aktos noteiktajos (netipiskos) izņēmuma gadījumos, proti, ja personas, mēģinot ieceļot, sākotnēji robežpārbaudē pieprasa vīzu uz robežas, un sākotnēji pie robežpārbaudes var pierādīt savu atbilstību Šengenas Robežu kodeksa 5.panta 4.punkta "c" apakšpunktā noteiktajiem nosacījumiem, kas liecina par faktu, ka pārvadātājs ir pārliecinājies un atvedis uz Latvijas Republiku personu, kurai jau pirms pārvadāšanas ir bijuši dokumenti, kas apliecina tiesības saņemt vīzu uz robežas, kā arī gadījumos, kad pārvadātājs uz Latvijas Republiku ir atvedis patvēruma meklētāju. Ne IL, ne arī citi normatīvie akti nedefinē jēdzienu "ārkārtas gadījums". Valsts robežsardzes ieskatā, Šengenas Robežu kodeksa 5.panta 1.punkta a) apakšpunkta 1.punktā minētais jēdziens ir jāinterpretē līdzīgi 5.panta 4.punkta "c" apakšpunktā minētajam jēdzienam "humāni apsvērumi". Valsts robežsardze, ievērojot judikatūrā un tiesību literatūrā izteiktās atziņas, ir izveidojusi praksi, balstoties uz kuru attiecīgajā gadījumā tiek konstatēts, vai pastāv tādi apstākļi, pie kuriem "humānu apsvērumu" vai "ārkārtas gadījuma" dēļ ārzemnieks varētu tikt ielaists Latvijā bez dokumentiem, kuri atļauj šķērsot Latvijas valsts robežu. Uz minēto praksi daudzkārt Valsts robežsardze savos lēmumos un paskaidrojumos ir norādījusi arī pārvadātājam.

Tāpat paskaidrojumā norādīts, ka vērā ir ņemams Vīzu kodeksa rokasgrāmatas IV daļas 1.1.apakšpunktā secinātais, ka "robežkontroles iestādes var prasīt, lai neparedzamā un svarīgā nepieciešamība ieceļot tiktu pamatota ar dokumentiem. Turklāt tam, ka pieteikuma iesniedzējs atgriezīsies savā izcelsmes vai dzīvesvietas valstī vai veiks tranzītu caur valstīm, kas nav dalībvalstis, kas pilnībā piemēro Šengenas *acquis*, būtu jābūt novērtētam kā garantētam". Kā piemēri neparedzamiem un svarīgiem ieceļošanas iemesliem, kuru dēļ vīzas pieteikuma iesniegšana pie ārējās robežas atzīstama par pamatotu, tiek minēti – vīzas pieprasītāja tuva radinieka pēkšņa nopietna slimība; vīzas pieprasītāja tuva radinieka nāve; ieceļošana ir nepieciešama, lai sniegtu pirmo medicīnisko un/vai psiholoģisko palīdzību attiecīgajā dalībvalstī, īpaši nelaimes gadījumu rezultātā; *force majeure* apstākļi; lidmašīnas apkalpes locekļu sastāva izmaiņas pēdējā brīdī. Ņemot vērā minēto, kā arī ES rekomendācijas, Valsts robežsardze savā praksē par neparedzamiem un svarīgiem ieceļošanas iemesliem, proti, "ārkārtas gadījumiem", kuru dēļ būtu atzīstams par

pamatotu ārzemnieka lūgums ieceļot Latvijā bez derīgiem dokumentiem, būtu uzskatāmi iepriekš minētie un tiem līdzīgi gadījumi. Konkrētajā gadījumā Personas ieceļošana neatbilda nevienam no "ārkārtas gadījuma" faktiskajiem apstākļiem. Persona robežpārbaudes laikā nebija iesniegusi vīzas pieteikumu atbilstoši Vīzu kodeksa I pielikuma un nebija pierādījusi savu atbilstību Šengenas Robežu kodeksa 5.panta 4.punkta "c" apakšpunktā noteiktajiem nosacījumiem vai Vīzu kodeksa 36.panta prasībām un tai saskaņā ar IL 18.pantu tika atteikts ieceļot Latvijas Republikā. Direktīvas 4.panta 2.punkts nosaka, ka minētā panta 1.punkts [dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka sankcijas, kas piemērojamas pārvadātājiem saskaņā ar Šengenas Konvencijas 26.panta 2. un 3.punkta noteikumiem, ir preventīvas, efektīvas un samērīgas] neskar dalībvalstu saistības gadījumos, ja trešās valsts valstspiederīgais lūdz starptautisku aizsardzību, cita starpā, patvērumu. No minētā izriet, ka pārvadātājam netiek piemērots administratīvais sods arī tajos gadījumos, kad persona pēc ierašanās Latvijas Republikā robežpārbaudes laikā lūdz patvērumu Latvijas Republikā. Persona šādu lūgumu nebija izteikusi. Valsts robežsardze vairākkārt citu līdzīgu administratīvā pārkāpumu lietu ietvaros pārvadātājam ir norādījusi uz minēto normatīvo regulējumu un praksi, kā arī to, ka minētajiem apstākļiem ir nepieciešami pierādījumi. Tādējādi pārvadātājs zināja, ka konkrētajā gadījumā uz Personu nevar attiecināt minētā regulējuma piemērošanu.

Līdz ar to Valsts robežsardze atzīst, ka atsevišķos nestandarta gadījumos vīza var tikt izsniegta pie valsts robežas, tomēr šādai atkāpei no Vīzu kodeksā noteiktās standarta piemērošanas, ka vīzas tiek saņemtas Šengenas dalībvalstu vēstniecībās vai konsulārajos dienestos, ir jābūt pamatotai ar īpašiem, uzrādāmiem un pārliecinošiem argumentiem, kuru pierādīšanas pienākums ir pārvadātāja kompetence.

Valsts robežsardze norāda, ka konkrētajā gadījumā nav konstatēti kādi īpaši apstākļi, kuru dēļ Sabiedrība būtu varējusi uzskatīt, ka ieceļojušai Personai būtu bijis pamats pieprasīt un saņemt vīzu, tikai ierodoties Latvijā, un Sabiedrība uz šādu apstākļu esamību nevarēja paļauties.

Pārbaudījusi administratīvā pārkāpuma lietas materiālus, izvērtējusi pārsūdzētā sprieduma pamatojumu, apelācijas sūdzībā un paskaidrojumos par apelācijas sūdzību minētos argumentus, apelācijas instances tiesa uzskata, ka Rīgas rajona tiesas 2014.gada 16.maija spriedums atstājams negrozīts un apelācijas sūdzība noraidāma.

Apelācijas instances tiesa atzīst, ka Rīgas rajona tiesas tiesnese ir pareizi konstatējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus. Tiesneses pieņemtais nolēmums ir motivēts un pamatots ar Latvijas APK normām. Pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pietiekams, līdz ar ko apelācijas instances tiesa saskaņā ar Latvijas APK 289.^{22}pantu, 289.^{13}panta trešo daļu pievienojas pirmās instances tiesas lietas apstākļu konstatējumam, sprieduma argumentācijai un uzskata, ka izvērstāks argumentu izklāsts apelācijas instances tiesas spriedumā nav nepieciešams. Apelācijas instances tiesa uzskata, ka apelācijas sūdzība nesatur faktus, kas nebija zināmi, taisot nolēmumu Rīgas rajona tiesā.

Bez tam, iepazīstoties ar apelācijas sūdzībā minētajiem argumentiem, apelācijas instances tiesa atzīst, ka tie daļēji jau ir vērtēti, izskatot lietu pēc būtības pirmās instances tiesā. Savukārt pārējos Sūdzības iesniedzēja argumentus apelācijas instances tiesa nevērtē, jo tie nevar ietekmēt tiesas nolēmumu, kā arī ievērojot Eiropas Cilvēktiesību tiesas atziņas. Kā vairāk kārt atzinusi Eiropas Cilvēktiesību tiesa, no Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.panta izriet tiesas pienākums argumentēt spriedumu, bet tas nav saprotams kā prasība detalizēti atbildēt uz jebkuru argumentu (sk., piem., 61.punktu 1994.gada 19.aprīļa spriedumā „Van de Hurk v The Netherlands" (iesnieguma Nr.16034/90)). Tiesnešiem ir jāuzklausa visi argumenti, bet viņiem nav pienākums detalizēti atrunāt jebkuru iesniegumu vai skaidri atbildēt uz jebkuru paskaidrojumu. Tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa (sk. Eiropas Cilvēktiesību tiesas komisijas 1986.gada 13.oktobra lēmumu).

Apelācijas instances tiesa atzīst, ka Latvijas APK 114.^{2}pantā ir paredzēta administratīvā atbildība par tādu valstu pilsoņu pārvadāšanu, kuras nav Eiropas Savienības vai Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstis, no šīm valstīm uz Latvijas Republiku, ja minētajām personām nav Latvijas Republikas valsts robežas šķērsošanai nepieciešamo ceļošanas dokumentu un ja to veicis pārvadātājs ar jūras, gaisa vai sauszemes transportu.

Apelācijas instances tiesa konstatē, ka lietas materiālos esošie pierādījumi ir pietiekami un atzīstami par pieļaujamiem, tie apstiprina, ka Sabiedrība pamatoti saukta pie administratīvās atbildības pēc Latvijas APK 114.^{2}panta.

Apelācijas instances tiesa, pārbaudījusi administratīvā pārkāpuma lietas materiālus, nekonstatē apstākļus, kuru dēļ Rīgas rajona tiesas 2014.gada 16.maija spriedums būtu atceļams un administratīvā pārkāpuma lieta izbeidzama.

Pamatojoties uz augstāk izklāstīto un saskaņā ar Latvijas APK 289.^{12}panta otrās daļas 1.punktu, 289.^{21}pantu, 289.^{22} pantu Rīgas apgabaltiesa

n o s p r i e d a:

Rīgas rajona tiesas 2014.gada 16.maija spriedumu atstāt negrozītu un apelācijas sūdzību noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.

Tiesnesis G.Stūris

Tiesnese D.Dumbre

Tiesnese Z.Lagzdiņa